

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Eiropas Parlaments

Kā Īrijā ievēl Eiropas Parlamenta deputātus

Sagatavojusi Mājokļu, pašvaldību un mantojuma departaments
gov.ie/housing

1.	Pārstāvība Eiropas Parlamentā	3
2.	Vēlēšanu apgabali	3
3.	Parlamenta vēlēšanas	4
4.	Kurš var kļūt par EP deputātu	4
5.	Kurš var balsot Eiropas Savienības deputātu vēlēšanās	4
6.	Balsošanas kārtība	5
7.	Kurš vada vēlēšanu norisi	6
8.	Kandidātu izvirzīšana	6
9.	Aizstājēj kandidāti	8
10.	Kandidātiem pieejamie bezmaksas pasta pakalpojumi	9
11.	Ziedojumu publiskošana	9
12.	Vēlēšanu izdevumi	10
13.	Vēlēšanas	10
14.	Balsošana	11
15.	Balsu skaitīšana	13
16.	Rezultāti	15
17.	Vēlēšanu lūgumraksts	15
18.	Deputātu pagaidu mandāti	15
19.	Vēlēšanu tiesiskās normas	16
20.	Citas brošūras	16

Eiropas Parlaments

(Kā Īrijā ievēl Eiropas Parlamenta deputātus)

1. Pārstāvība Eiropas Parlamentā

Eiropas Parlaments tiek ievēlēts, lai tas pārstāvētu 448 milj. Eiropas Savienības pilsoņu intereses. Parlamentam pieder likumdošanas, budžeta jautājumu un uzraudzības vara, kas tam nodrošina svarīgu lomu ES likumdošanas procesā, ES gada budžeta izstrādē un ekonomikas uzraudzībā.

Sākotnēji Parlamenta sastāvā bija dalībvalstu parlamentu iecelti delegāti, bet kopš 1979. gada Eiropas Parlamenta deputātus (Members of the European Parliament — MEP; EP deputāti) ievēl tieši. Pirmajās tieši rīkotajās vēlēšanās, kas bija ES paplašināšanās procesa daļa, Īrijā tika ievēlēti 15 Eiropas Parlamenta deputāti, bet 2004. gada vēlēšanās šis skaits saruka līdz 13, 2009. gada vēlēšanās tika ievēlēti 12 deputāti, bet 2014. gada vēlēšanās — 11 deputāti. 2019. gada vēlēšanās tika ievēlēti 13 Eiropas Parlamenta deputāti, bet pēdējais kandidāts, kas ievēlēts Dublīnas vēlēšanu apgabalā un Dienvidu vēlēšanu apgabalā, neieņēma savas vietas, kamēr Apvienotā Karaliste 2020. gada 31. janvārī atstāja ES.

2. Vēlēšanu apgabali

Eiropas Parlamenta deputāti no Īrijas tiek ievēlēti aizklātā balsojumā trīs vēlēšanu apgabalos, izmantojot vienas nododamās balss proporcionālās pārstāvības sistēmu. 13 Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanai ir izveidoti šādi vēlēšanu apgabali:

Vēlēšanu apgabals	Deputātu skaits
Dublīnas	3
Midlendās-Ziemeļrietumu	4
Dienvidu	5

3. Parlamenta vēlēšanas

Tiešās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiek ik pēc pieciem gadiem: pirmās tiešās vēlēšanas notika 1979. gadā. Vēlēšanas katrā dalībvalstī notiek četras dienas, kā to noteikusi Ministru Padome. Vēlēšanas parasti notiek jūnijā, bet 2014. un 2019. gada vēlēšanas notika maijā. Mājokļu, pašvaldību un mantojuma ministrs nosaka balsošanas dienu un vēlēšanu iecirkņu darba laiku, kam jābūt vismaz 12 stundas laikā no plkst. 07.00 līdz 22.30.

4. Kurš var kļūt par EP deputātu

Īrijā par Eiropas Parlamenta deputātu var ievēlēt jebkuru Īrijas pilsoni vai iedzīvotāju, kurš ir citas ES dalībvalsts pilsonis, kurš ir sasniedzis 21 gada vecumu, kuram Kopienas vai atsevišķas valsts tiesību aktos nav noteikts aizliegums kandidēt un kurš nav kandidāts citā dalībvalstī. Vēlēšanās par kandidātiem nevar izvirzīt personas, kurām piespriests cietumsods pārsniedz sešus mēnešus vai kuras ir rīcībnespējīgas. Ar Parlamenta deputāta mandātu nav savienojami daži amati, piemēram, ministra vai valsts ministra, Īrijas Parlamenta (Oireachtas) palātu deputāta, tiesneša, dažādu ES iestāžu darbinieka vai ierēdņa, civildienesta ierēdņa, pilnas slodzes aizsardzības spēku vai policijas (Gardaí) darbinieka amats.

Citās dalībvalstīs dzīvojošiem Īrijas pilsoņiem ir tiesības kandidēt šajās valstīs rīkotajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Tomēr nevienai personai nav tiesību kandidēt Parlamenta vēlēšanās vienlaikus vairākos vēlēšanu apgabalos vai valstīs.

5. Kurš var balsot Eiropas Savienības deputātu vēlēšanās

Īrijā tiesības piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir reģistrētas vairāk nekā 3,3 miljoniem vēlētāju.

Tiesības balsot ir jebkurai Īrijas pilsonim un jebkurai Īrijā dzīvojošam citas ES dalībvalsts pilsonim, kurš ir sasniedzis 18 gadu vecumu un kura vārds un uzvārds ir minēts vēlētāju reģistrā. ES pilsoņiem, kuri nav reģistrējušies balsošanai iepriekšējās Eiropas vēlēšanās Īrijā, jāpiesakās reģistrācijai un jāaizpilda likumā noteiktās deklarācijas veidlapa (EP1), kas ir pieejama

apgabalu, pilsētu un pilsētu un apgabalu padomēs. Šis likumā noteiktās deklarācijas tiek nosūtītas uz vēlētāja piederības dalībvalsti, lai novērstu dubultu balsošanu.

Vēlētāju reģistra melnraksts tiek publicēts katra gada 1. novembrī un sabiedrībai ir pieejams tiešsaistē vietnē www.checktheregister.ie, kā arī bibliotēkās, pasta nodaļās un citās sabiedriskās ēkās. Prasības par labojumiem šajā melnrakstā var iesniegt līdz 25. novembrim. Šīs prasības izskata apgabala reģistrators — likumīgi pilnvarots tiesas darbinieks. Apelāciju par apgabala reģistratora lēmumu var iesniegt iecirkņa tiesā. Vēlētāju reģistrs stājas spēkā nākamā gada 15. februārī. Reģistrā neiekļautās personas var lūgt iekļaušanu reģistra papildinājumā: iekļaušanas pēdējā diena ir piecpadsmit darbdienas pirms vēlēšanu dienas. Personām, kas vēlas tikt iekļautas pa pastu balsojošo vēlētāju un īpašo balsotāju sarakstā, ir jāiesniedz pieteikums, un grāfistes, pilsētas un pilsētas un grāfistes padomē šim pieteikumam ir jābūt saņemtam vismaz 22 darba dienas pirms vēlēšanu dienas.

Citās dalībvalstīs dzīvojošiem Īrijas pilsoņiem ir tiesības balsot šajās valstīs rīkotajās Eiropas Parlamenta deputātu vēlēšanās. Tomēr nevienai personai nav tiesību balsot vēlēšanās vienlaikus vairākos vēlēšanu apgabalos vai valstīs.

6. Balsošanas kārtība

Vēlētāji par kandidātu parasti balso personiski vietējā vēlēšanu iecirknī.

Balssšana pa pastu ir pieejama šādām personām:

- Garda Síochána (policijas spēku) darbiniekiem, aizsardzības spēku personālam un civildienesta ierēdņiem (un viņu laulātajiem/reģistrēto partnerattiecību partneriem), kas strādā Īrijas misijās ārzemēs;
- vēlētajiem, kuri dzīvo mājās un nevar balsot vēlēšanu iecirknī fiziskas slimības vai invaliditātes dēļ;
- vēlētajiem, kuri nevar balsot vēlēšanu iecirknī, jo saskaņā ar tiesas nolēmumu atrodas apcietinājumā;

- vēlētājiem, kuri profesijas vai nodarbošanās dēļ, iespējams, nevar ierasties vietējā vēlēšanu iecirknī (to skaitā klātienē studenti, kuri ir reģistrēti savā dzīvesvietā, bet citā dalībvalstī esošas mācību iestādes apmeklēšanas laikā dzīvo citur).

Persona, kura vēlēšanu dienā vēlēšanu komisijas ierēdņa vadībā strādās citā vēlēšanu apgabalā, nevis tajā, kurā ir reģistrēta vēlēšanām, drīkst lūgt to iekļaut pa pastu balsojošo vēlētāju saraksta papildinājumā.

Īpaša balsošanas kārtība ir pieejama vēlētājiem, kuri uzturas slimnīcās, veselības aprūpes centros vai līdzīgās iestādēs un nevar balsot vēlēšanu iecirknī fiziskas slimības vai invaliditātes dēļ. Vēlēšanu zīmes tiek nogādātas uz šīm iestādēm, un šie vēlētāji var balsot īpaša vēlēšanu komisijas locekļa un policijas (Garda) darbinieka klātbūtnē.

Vēlētājiem ar fizisku invaliditāti, kuri nevar nokļūt vietējā vēlēšanu iecirknī, var saņemt atļauju balsot piemērotākā vēlēšanu apgabala iecirknī.

7. Kurš vada vēlēšanu norisi

Par vēlēšanu norisi katrā no trīs vēlēšanu apgabaliem atbild trīs Eiropas Parlamenta vēlēšanu apgabala ierēdņi. Eiropas Parlamenta vēlēšanu apgabala komisijas ierēdņus ieceļ mājokļu, pašvaldību un mantojuma ministrs. Vietējais Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis atbild par vēlēšanu norisi katrā apgabalā un pilsētā. Par vēlēšanu apgabala komisijas ierēdņi var kļūt apgabalu reģistrators vai — Dublinā un Korkā — pilsētas vai apgabala šerifs.

8. Kandidātu izvirzīšana

Atkarībā no kandidāta tautības izvirzīšanas periods ir viena vai divas nedēļas. Tā tiek nodrošināts tālāk minētajam apstiprināšanas procesam nepieciešamais laiks.

- Visu kandidātu izvirzīšanas laiks sākas apmēram 6 nedēļas pirms vēlēšanu dienas.

- Vienas nedēļas periods kandidātu izvirzīšanai, kas ir citu dalībvalstu, nevis Īrijas valstspiederīgie, tiek slēgts apmēram 5 nedēļas pirms vēlēšanu dienas.
- Divu nedēļu periods kandidātu, kas ir Īrijas pilsoņi, izvirzīšanai beidzas apmēram 4 nedēļas pirms vēlēšanu dienas.

Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis publicē paziņojumu par vēlēšanām, kurā tiek norādīti precīzi izvirzīšanas pieteikumu saņemšanas laiki.

Kandidāts var izvirzīt pats sevi, vai kandidātu var izvirzīt kāds vēlēšanu apgabala vēlētājs. Kandidāts var tikt izvirzīts tikai vienā vēlēšanu apgabalā. Kandidātam, kuru izvirzījusi reģistrēta politiskā partija, savai izvirzīšanas veidlapai jāpievieno politisko piederību apliecinošs dokuments. Ja šāds dokuments nav pievienots, pirms kandidātu izvirzīšanas pieteikumu saņemšanas perioda beigām jāizpilda kāda no šīm procedūrām:

- 60 atbilstošajā vēlēšanu apgabalā reģistrētiem Eiropas Parlamenta vēlētājiem jāizpilda likumā noteikta parauga deklarācija, ko apstiprina zvērestu komisārs, mirtiesnesis, notārs, Garda Síochána (policijas spēku) personāla darbinieks vai reģistrācijas iestādes amatpersona

vai

- kandidātam vai citai viņa pilnvarotai personai vēlēšanu komisijas ierēdnim jāiemaksā depozīts € 1800 apmērā.

Ja kandidāts nav Īrijas pilsonis, kopā ar kandidāta izvirzīšanas pieteikumu jāiesniedz likumā noteikta parauga deklarācija (veidlapa EP3 ir pieejama pie vēlēšanu komisijas ierēdņa), kurā apliecināts, ka kandidātam viņa piederības valstī tiesības tikt ievēlētam Eiropas Parlamentā neierobežo ne individuāls krimināltiesas, ne civiltiesas lēmums, kura dēļ varētu būt spēkā kāds tiesiskās aizsardzības līdzeklis. Likumā noteiktā parauga deklarācijā norādītā informācija tiek nosūtīta uz personas piederības valsti apstiprināšanai un dubultas kandidēšanas novēršanai.

Kandidāts savā izvirzīšanas pieteikumā var norādīt partijas piederību. Ja kandidāts nav iestājies nevienā partijā, viņš var norādīt savu politisko piederību kā "Bezpartejisks" ("Non-Party") vai atbilstošo vietu atstāt tukšu. Bezpartejisks kandidāts, kurš ir kādas Eiropas Parlamenta politiskās grupas dalībnieks, drīkst norādīt šīs grupas nosaukumu visās vēlēšanu zīmēs un paziņojumos. Kandidāts savam izvirzīšanas pieteikumam var pievienot savu fotoattēlu.

Vēlēšanu komisijas ierēdnim atzinums par kandidāta izvirzīšanas pieteikuma derīgumu ir jāsniedz vienas stundas laikā pēc tā iesniegšanas. Vēlēšanu komisijas ierēdņa pienākums ir iebilst, ja kandidāta vārds un uzvārds neatbilst visiem zināmajam šīs personas vārdam un uzvārdam, ir maldinošs un var radīt neskaidrības, ir nevajadzīgi garš vai tajā ir iekļauta politiskā reklāma. Vēlēšanu komisijas ierēdņa pienākums ir arī iebilst, ja, pēc viņa domām, kandidāta apraksts ir nepareizs, nepietiekami identificē kandidātu, ir nevajadzīgi garš vai tajā ir iekļauta politiskā reklāma. Kandidāts vai vēlēšanu komisijas ierēdnis drīkst veikt labojumus kandidāta izvirzīšanas pieteikumā minētajā informācijā. Vēlēšanu komisijas ierēdnis var atzīt kandidāta izvirzīšanas pieteikumu par nederīgu, ja tā veidlapa nav aizpildīta pareizi vai nav parakstīta, tajā minētajai informācijai nevar piekrist nepieciešamajā mērā (atbilstošos gadījumos) vai ja kandidāts nav Īrijas pilsonis, bet ir citas dalībvalsts pilsonis, un pieteikumam nav pievienota nepieciešamā deklarācija par tiesībām tikt ievēlētam.

9. Aizstājēj kandidāti

Parlamenta deputātu pagaidu mandātus apstiprina, izmantojot vēlēšanās iesniegto aizstājēj kandidātu sarakstus. Reģistrētas politiskās partijas iesniegtajā aizstājējsarakstā papildus vēlēšanu apgabalā izvirzītajiem kandidātiem var norādīt vēl 6 uzvārdus: bezpartejiska kandidāta aizstājējsarakstā var būt iekļauti 4 uzvārdi. Aizstājēj kandidātam, kurš nav Īrijas pilsonis, bet ir citas dalībvalsts pilsonis, ir jāaizpilda likumā noteikta parauga deklarācija, kā tas ir norādīts 8. sadaļā.

Vēlēšanu zīmē katra kandidāta ierakstā jābūt iekļautai norādei uz atbilstošo aizstājējsarakstu. Vēlēšanu komisijas ierēdnis publicē aizstājēj kandidātu sarakstus, un to eksemplāri tiek izvietoti katrā vēlēšanu iecirknī. Pagaidu mandātu iegūst persona, kuras uzvārds ir norādīts atbilstošā saraksta sākumā (sk. arī 18. sadaļu).

10. Kandidātiem pieejamie bezmaksas pasta pakalpojumi

Katram Eiropas Parlamenta vēlēšanu kandidātam ir tiesības nosūtīt bez maksas vienu vēlēšanu aģitācijas vēstuli katrai vēlēšanu apgabalā reģistrētajai māsaimniecībai. Ja kādā vēlēšanu apgabalā viena politiskā partija vēlēšanās ir izvirzījusi vairākus kandidātus, tiesības nosūtīt šādas vēlēšanu aģitācijas vēstules ir tikai vienam kandidātam. Šīs iespējas izmaksas sedz Valsts Kase.

11. Ziedojumu publiskošana

EP deputātiem katru gadu Sabiedrisko standartu komisijai (Standards in Public Office Commission) ir jāiesniedz ziedojumu pārskats, norādot, vai gada laikā ir saņemts kāds ziedojums, kura apmērs pārsniedz EUR 600, un sniedzot detalizētu informāciju par šo ziedojumu. Par ziedojumu tiek uzskatīts jebkāds politiskos nolūkos saņemts dāvinājums, un tas var būt nauda, īpašums, preces vai pakalpojumi. Neievēlētajiem kandidātiem pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanām ir jāiesniedz līdzīgs pārskats par ziedojumiem, kurus viņi ir saņēmuši saistībā ar šīm vēlēšanām.

Ja Eiropas Parlamenta deputāts vai deputāta amata kandidāts saņem naudas ziedojumu, kas pārsniedz EUR 100, viņam finanšu iestādē ir jāatver politisko ziedojumu konts. Deputāta gada pārskatam **vai** neievēlēta kandidāta pārskatam jāpievieno finanšu iestādes izsniegts izraksts un dokuments, kas apliecina visu naudas ziedojumu saņemšanu kontā un visu no konta izņemto summu izlietojumu politiskiem mērķiem.

“Korporatīvais ziedotājs”, kurš vēlas ziedot vairāk nekā 200 eiro kandidātam, ievēlētā pārstāvim, politiskajai partijai vai trešo personu kampaņu grupai, ir jāreģistrē Valsts biroja komisijas standartos. Ziedojumam, kas pārsniedz šo

summu no reģistrēta uzņēmuma ziedotāja, jāpievieno paziņojums, ka ziedojuma veikšanu ir apstiprinājuši ziedojošās organizācijas locekļi, akcionāri vai pilnvarotie. Maksimālā summa, ko var pieņemt no "korporatīvā ziedotāja", kurš nav reģistrēts, ir 200 eiro. Korporatīvais donors ir definēts kā (i) korporatīvs uzņēmums, (ii) neinkorporēta personu grupa vai (iii) trasts.

Maksimālā summa, ko tajā pašā gadā var pieņemt kā ziedojumu skaidrā naudā, ir 200 eiro

Eiropas Parlamenta deputāts vai deputāta amata kandidāts nedrīkst pieņemt ziedojumu, ja no šī ziedotāja saņemto ziedojumu kopsumma gadā pārsniedz EUR 1000. Anonīmu ziedojumu saņemšana, kas pārsniedz EUR 100, ir aizliegta, un jebkādi šādi ziedojumi ir jānodod Sabiedrisko standartu komisijai.

12. Vēlēšanu izdevumi

1997. gada Vēlēšanu likums paredz ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām saistīto izdevumu ierobežojumu. Izdevumi tiek kontrolēti, izmantojot aģentu sistēmu. Partijas izdevumi valsts līmenī jāpārvalda valsts līmeņa aģentam. Vēlēšanu aģents atbild par izdevumiem katrā kandidāta vārdā. Eiropas Parlamenta vēlēšanās viena kandidāta tēriņu ierobežojums ir EUR 230 000.

Rakstisks visu ar vēlēšanām saistīto izdevumu pārskats Sabiedrisko standartu komisijai jāiesniedz 56 dienu laikā pēc vēlēšanu dienas. Pārskati tiek iesniegti izskatīšanai katrā Īrijas Parlamenta (Oireachtas) palātā.

13. Vēlēšanas

Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis katrā vēlēšanu apgabalā atbild par vispārīgu vēlēšanu organizēšanu, kandidātu izvirzīšanas pieteikumu pieņemšanu, vēlēšanu zīmju drukāšanu un balsu skaitīšanu.

Vietējais Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis atbilstošajā grāfistes, pilsētas vai pilsētas un grāfistes padomē atbild par detalizēti izstrādātu vēlēšanu kārtību. Ierēdnis katram vēlētajam nosūta vēlēšanu informācijas veidlapu, kurā norādīts vēlēšanu datums un laiks, vēlētajā

reģistrācijas numurs un vēlēšanu iecirknis, kurā vēlētājs var balsot. Vietējas Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis arī veic nepieciešamos sagatavošanas darbus balsošanai pa pastu un īpašajiem balsotājiem.

Vēlēšanu norises vietas nosaka apgabalu, pilsētu vai pilsētu un apgabalu domes. Vietējais Eiropas Parlamenta vēlēšanu komisijas ierēdnis nodrošina vēlēšanu iecirkņus katrā vēlēšanu norises vietā. Šim nolūkam parasti tiek izmantotas skolas vai sabiedriskās ēkas. Vēlēšanas katrā vēlēšanu iecirknī notiek ierēdņa vadībā, viņam palīdz vēlēšanu iecirkņa komisijas lietvedis. Katru kandidātu vēlēšanu iecirknī var pārstāvēt pilnvarots aģents, kurš palīdz novērst iespējamus vēlēšanu likuma pārkāpumus.

14. Balsošana

Vēlēšanu dienā vēlētājs, norādot savu vārdu, uzvārdu un adresi, vēlēšanu iecirknī pieprasa vēlēšanu zīmi. Vēlētājam jāuzrāda personu apliecinošs dokuments, pretējā gadījumā viņam nav tiesību balsot.

Personas identificēšanai ir derīgi šādi dokumenti:

- pase;
- autovadītāja apliecība;
- darbinieka apliecība ar personas fotogrāfiju;
- izglītības iestādes izsniegta studenta apliecība ar personas fotogrāfiju;
- ceļošanas dokuments ar personas vārdu, uzvārdu un fotogrāfiju;
- bankas grāmatiņa, krājgrāmatiņa vai kredītapvienības grāmatiņa, kurā norādīta vēlēšanu apgabalam atbilstoša adrese;
- sabiedrisko pakalpojumu karte;

vai kāds no tālāk minētajiem dokumentiem ar pievienotu papilddokumentu, kurā ir norādīta vēlēšanu apgabalā dzīvojošā vēlētāja adrese:

- čeku grāmatiņa;
- čeku karte;
- kredītkarte;

dzimšanas apliecība;
laulības apliecība.

Pēc tam, kad vadošais ierēdnis ir pārliecinājies par vēlētāja identitāti, vēlēšanu zīme tiek apzīmogota ar atbilstošu zīmogu un izsniegta vēlētājam.

Vēlētājs balso aizklāti, balsošanas kabīnē. Kandidātu uzvārdi vēlēšanu zīmē ir norādīti alfabēta secībā kopā ar fotogrāfiju, informāciju par politisko piederību un partijas emblēmu, ja tāda ir pieejama. Balsotājs norāda savas izvēles secību, pretī pirmā vēlamā kandidāta uzvārdam pierakstot ciparu 1, otrā — 2, trešā — 3 utt. Šādi vēlētājs vēlēšanu komisijas ierēdnim norāda, ka balso par otro vēlamo kandidātu, ja pirmais vēlamais kandidāts tiek ievēlēts vai izslēgts. Tas pats attiecas uz otro vēlamo kandidātu — balss var tikt nodota par trešo vēlamo kandidātu utt. Balsotājs saloka vēlēšanu zīmi, lai paslēptu tajā veiktās atzīmes, un iemet zīmi aizzīmogotā vēlēšanu urnā. Katra persona vēlēšanās var balsot tikai vienreiz.

Personām ar redzes traucējumiem, fizisku invaliditāti vai rakstpratības problēmām drīkst palīdzēt vadošais ierēdnis vai palīgs. Personas ar redzes traucējumiem balsošanai var izmantot arī vēlēšanu zīmju veidni (pieejama katrā vēlēšanu iecirknī). Tās ir ierīces, kuras var piestiprināt pie vēlēšanu zīmes, lai redzes invalīdi varētu balsot aizklāti. Vēlēšanu zīmju veidne darbojas kopā ar bezmaksas tālruņa numuru 1800, kas informē klausītājus par kandidātiem secībā, kas atbilst numuriem uz vēlēšanu zīmju veidnes. Bezmaksas tālrunis ir pieejams vēlētājiem, kuri vēlas izmantot veidni pēc iespējas ātrāk pēc vēlēšanu kandidātu nomināciju saņemšanas. Skaitis paliek aktīvs līdz pat vēlēšanu dienai.

Vadošais ierēdnis var pavēlēt apcietināt jebkuru personu, kuru viņš tur aizdomās par vēlēšanu likuma pārkāpšanu.

15. Balsu skaitīšana

Balsu skaitīšanas kārtība

Visas vēlēšanu urnas tiek nogādātas vēlēšanu apgabala centrālajā balsu skaitīšanas vietā. Kandidātu aģenti drīkst atrasties balsu skaitīšanas vietā, lai novērotu balsu skaitīšanas procesu. Pirms balsu skaitīšanas sākuma aploksnes ar vēlēšanu zīmēm, kas saņemtas pa pastu un no īpašajiem balsotājiem, kandidātu aģentu klātbūtnē tiek atvērtas un pievienotas pārējām vēlēšanu apgabala vēlēšanu zīmēm. Tiek atvērtas visas vēlēšanu urnas, un vēlēšanu biļetenu skaits tiek salīdzināts ar vadošā ierēdņa pievienoto atskaiti. Pēc tam biļeteni tiek rūpīgi sajaukti un sašķiroti pēc tajos norādītā pirmā vēlamā kandidāta. Nederīgie biļeteni netiek ņemti vērā. Balsošanas rezultāti tiek paziņoti tikai pēc tam, kad balsošana ir beigusies visās dalībvalstīs.

Kvota

Kvota ir kandidāta ievēlēšanai nepieciešamais minimālais balsu skaits. To nosaka, derīgo vēlēšanu zīmju kopējo skaitu dalot ar skaitli, kas ir par vienu lielāks nekā ievēlamo deputātu skaits, un rezultātam pieskaitot vienu. Tātad, ja ir saņemti 480 000 derīgu vēlēšanu zīmju un ir jāievēl 3 deputāti, kvota būs 120 001. Šajā piemērā ir redzams, ka kvotu var sasniegt tikai trīs kandidāti (ievēlamo deputātu skaits).

Balsu atlikuma nodošana citiem kandidātiem

Pirmajā balsu skaitīšanas reizē par ievēlētu tiek uzskatīts jebkurš kandidāts, kurš ieguvis vai pārsniedzis kvotai atbilstošo balsu skaitu. Ja kandidāts ir ieguvis vairāk balsu, nekā to nosaka kvota, atlikušās balsis proporcionāli tiek nodotas pārējiem kandidātiem tālāk norādītajā veidā. Ja balsis par kandidātu visās zīmēs ir nodotas kā par pirmo vēlamo kandidātu, visas šīs vēlēšanu zīmes tiek sašķirotas atsevišķās daļās pēc tajās norādītā nākamā vēlamā kandidāta. Zīmes ar citiem kandidātiem nenododamām balsīm (zīmes, kurās nav norādīti citi vēlamie kandidāti) tiek sašķirotas atsevišķi. Ja šis atlikums ir vienāds vai lielāks par citiem kandidātiem nododamo balsu skaitu, katrs atlikušais kandidāts saņem visas balsis no atbilstošās citiem kandidātiem nododamo balsu zīmju daļas. Ja šis atlikums ir mazāks par citiem

kandidātiem nododamo balsu zīmju skaitu, katrs atlikušais kandidāts no atbilstošās citiem kandidātiem nododamo balsu zīmju daļas saņem balsu skaitu, ko aprēķina šādi:

$$\text{atlikums} \times \text{daļā ietilpstošo zīmju skaits}$$

kopējais citiem kandidātiem nododamo balsu zīmju skaits

Ja citiem kandidātiem nododamo balsu zīmju skaits rada atlikumu, tiek pārbaudīta tikai pēdējā šim kandidātam nodoto balsu zīmju daļa, tā tiek apstrādāta tāpat kā pirmā vēlamā kandidāta balsu atlikums. Ja kvotu ir pārsnieguši vairāki kandidāti, vispirms sadala lielāko atlikumu.

Kandidāta izslēgšana

Ja nevienam kandidātam nav balsu atlikuma vai atlikums nav pietiekams, lai ievēlētu kādu no atlikušajiem kandidātiem vai būtiski ietekmētu balsu skaitīšanas rezultātu, kandidāts ar vismazāko balsu skaitu tiek izslēgts un zīmēs par viņu nodotās balsis tiek nodotas pārējiem kandidātiem saskaņā ar zīmēs norādītajiem datiem par nākamajiem vēlamajiem kandidātiem. Ja vēlēšanu zīmē nodotā balss ir jānodod citam kandidātam, bet šajā zīmē norādītais otrais vēlamais kandidāts jau ir ievēlēts vai izslēgts, balsi nodod trešajam vēlamajam kandidātam utt.

Balsu skaitīšanas pabeigšana

Balsu skaitīšana turpinās, līdz ir ievēlēti visi deputāti. Ja atlikušais ievēlamo deputātu skaits ir vienāds ar to kandidātu skaitu, kuriem balsu skaitīšana turpinās, atlikušie kandidāti tiek pasludināti par ievēlētiem arī tad, ja vēl nav sasnieguši kvotu.

Balsu pārskaitīšana

Vēlēšanu komisijas ierēdnis var pārskaitīt visas vai konkrētas zīmes jebkurā skaitīšanas brīdī. Kandidātam vai kandidāta vēlēšanu aģentam ir tiesības lūgt pārskaitīt kādas konkrētas daļas zīmes vai pilnībā pārskaitīt visās daļās ietilpstošās vēlēšanu zīmes. Pārskaitīšanas laikā nedrīkst sajaukt zīmju

kārtību. Ja tiek atklāta būtiska kļūda, zīmes jāskaita vēlreiz, sākot ar šīs kļūdas rašanās vietu.

16. Rezultāti

Kad balsu skaitīšana ir pabeigta, vēlēšanu komisijas ierēdnis paziņo vēlēšanu rezultātus un nosūta ievēlēto deputātu uzvārdus Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam, lai tos darītu zināmus Eiropas Parlamentā. Balsošanas rezultāti tiek paziņoti tikai pēc tam, kad balsošana ir beigusies visās dalībvalstīs.

17. Vēlēšanu lūgumraksts

Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātus var apstrīdēt, tikai iesniedzot lūgumrakstu Augstajā tiesā. Jebkura persona, kura ir reģistrēta vai kurai ir tiesības būt reģistrētai kā Eiropas Parlamenta vēlētajam vēlēšanu apgabalā, 14 dienu laikā pēc vēlēšanu rezultātu paziņošanas var vērsties Augstajā tiesā, lai iesniegtu lūgumrakstu. Turklāt ģenerālprokurors var iesniegt lūgumrakstu, kurā norādīts, ka Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātus, iespējams, ir ietekmējuši vēlēšanu likuma pārkāpumi.

Vēlēšanu lūgumraksta izskatīšanas laikā Augstajai tiesai ir jānosaka, vai vēlēšanu rezultāti ir pareizi, un šajā nolūkā tā var pieprasīt balsu pārskaitīšanu. Tiesa vēlēšanu rezultātus var atzīt par spēkā neesošiem visā vēlēšanu apgabalā vai kādā tā daļā un šādā gadījumā tiks izsludinātas jaunas vēlēšanas, lai nodrošinātu nepieciešamo deputātu skaitu. Augstās tiesas lēmums ir galīgs, un Augstākajā tiesā var iesniegt tikai apelāciju tiesību jautājumos.

18. Deputātu pagaidu mandāti

Deputātu pagaidu mandātus Īrijas pārstāvībai Eiropas Parlamentā apstiprina, izmantojot partijas vai iepriekš notikušajās vēlēšanās uzvarējušā bezpartejiskā kandidāta iesniegtu aizstājēj kandidātu sarakstu (sk. 9. sadaļu). Šo amatu ieņem persona, kuras uzvārds atbilstošajā sarakstā ir norādīts augstāk un kurai ir gan tiesības, gan vēlēšanās kļūt par Eiropas Parlamenta deputātu. Ja saistībā ar ievēlēto Eiropas Parlamenta deputātu nav iesniegts aizstājēj kandidātu saraksts vai šim amatam nevar apstiprināt nevienu

atbilstošajā sarakstā norādīto personu, Dáil Éireann (Pārstāvju palāta) šim amatam var izvēlēties personu, kura norādīta jebkurā šajā vēlēšanu apgabalā iesniegtā aizstājēj kandidātu sarakstā.

19. Vēlēšanu tiesiskās normas

Likums par locekļu ievēlēšanu Eiropas Parlamentā ir ietverts šādos grozītajos tiesību aktos:

- 1992. gada Vēlēšanu likums;
- 1997. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu likums;
- 1997. gada Vēlēšanu likums;
- 2013. gada Vēlēšanu, pašvaldību, plānošanas un attīstības likums;

Šie tiesību akti ir pieejami Valdības publikāciju tirdzniecības centrā (Government Publications Sale Office) 52 St. Stephen's Green, Dublin 2.
Tālrunis: 1890213434; vai vietne: www.irishstatutebook.ie

20. Citas brošūras

Citas šīs sērijas brošūras departamenta vietnē (www.gov.ie/housing) ir šādas:

Kā notiek prezidenta vēlēšanas

Referendums Īrijā

Kā tiek ievēlēta Pārstāvju palāta (Dáil)

Kā tiek ievēlēts Senāts (Seanad)

Kā tiek ievēlēti vietējās varas pārstāvji

Vēlētāju reģistrs

Informācija balsotājiem ar invaliditāti

MĀJOKĻU, PAŠVALDĪBU UN MANTOJUMA DEPARTAMENTS

2021. gada marts

gov.ie/housing

